

การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาบึงกาฬ

Management of the Student Support System of a Small School under the Bueng Kan

Primary Educational Service Area Office

ศิววุฒิ แพงสวัสดิ์

Sivawut Pangsawat

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Faculty of Education, Nakhon Ratchasima College, Thailand

E-mail: sivawutpaengsawat@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-6860-6378>

Received 04/02/2023

Revised 05/02/2023

Accepted 20/03/2023

บทคัดย่อ

สถานศึกษาถือเป็นสถานที่ที่เด็กนักเรียนมีความใกล้ชิดมากที่สุด รองลงมาจากครอบครัว ผู้ปกครองให้การยอมรับและคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ การอบรมสั่งสอน การดูแลด้วยการเอาใจใส่ สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กนักเรียนเป็นหลัก ให้เด็กนักเรียนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความปลอดภัย ดังนั้นในการสร้างความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียนจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับเด็กนักเรียนอย่างแท้จริง สถานศึกษาต้องส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กนักเรียนเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ ด้วยการสร้างความปลอดภัยในชีวิตของเด็กนักเรียน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ (2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอายุ การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษากับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 247 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-test และ t-test ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า (ก) จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (ข) จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ (ค) จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ ; ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

[511]

Citation:

ศิววุฒิ แพงสวัสดิ์. (2566). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 511-522.

Pangsawat, S., (2023). Management of the Student Support System of a Small School under the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office.

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 511-522; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.87>

Abstract

Educational institutions are places where students are most closely followed by their families, parents accept and expect to receive knowledge, training and caring. Educational institutions shall have the best interests of the students in mind to provide them with a safe educational environment. Therefore, in creating safety for students, it requires cooperation from many parties in order to truly be safety with students, the school must promote and develop students to fully grow by creating safety in life of students. The purposes of this research were (1) to study the management of the student support system. And (2) compare the level of opinions of personnel on the management of student support systems classified by sex, education level, and age. This study was conducted in small schools under Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. The sample consisted of 247 personnel of small schools under Bueng Kan Primary Educational Service Area Office in the academic year 2021. The research tool was a questionnaire on the management of the student support system of small schools. The statistics used in the research were frequency, mean, percentage, standard deviation, F-test, and t-test. The results showed that; (1) The management of the overall student care and support system was at a high level. And (2) the comparative analysis of the level of opinions towards the management of the student care and support system found that; (a) classified by gender as a whole and not different from each other, (b) classified by level of education as a whole and not different from each aspect, and (c) classified by age, the overall difference was statistically significant at the .05 level.

Keywords : Management; Student Support System; Bueng Kan Primary Educational Service Area Office

บทนำ

สถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชนไทยขณะนี้กำลังเผชิญกับความเสี่ยงหลายประการ เกิดจากภัยสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่อยู่รอบตัวเด็ก เด็กและเยาวชนจำนวนมากเผชิญกับพฤติกรรมรุนแรง ภาพลามกอนาจาร การใช้ยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นต้น จนพฤติกรรมเหล่านี้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตร่วมสมัยของเด็กและเยาวชนที่เติบโตขึ้นทุกวัน ในโครงการวิจัยศักยภาพท้องถิ่นด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่ามีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไข 9 เรื่อง ได้แก่ 1) ปัญหายาเสพติด พบว่า เด็กและ

[512]

Citation:

ศิริวุฒิ แพงสวัสดิ์. (2566). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 511-522.

Pangsawat, S., (2023). Management of the Student Support System of a Small School under the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office.

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 511-522; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.87>

เยาวชนติดยาบ้า สารระเหย ภัยคุกคาม 2) ปัญหาพฤติกรรม เช่น ฟุ้งเฟ้อ แต่งตัวติดเกม ขาดวินัย ขาดความรับผิดชอบ ไม่รู้หน้าที่ ขาดความร่วมมือกับชุมชน เยาวชนขาดพลัง ขาดจิตสำนึก 3) ปัญหาด้านการศึกษา พบว่า เด็กและเยาวชนขาดเรียน ออกกลางคัน เลิกเรียน ไม่เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น มีฐานะยากจน ไม่มีทุนการศึกษาต่อ ไม่มีงานทำ 4) ปัญหาทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การค้าประเวณี ปัญหาการตั้งครรภ์ การไม่พึงพอใจ 5) ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า เด็กและเยาวชนมีกิริยาก้าวร้าว ขาดความเคารพ เชื่อฟัง ไม่ปฏิบัติตามวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม 6) ปัญหาการใช้เวลาว่าง เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างไปกับการเล่นเกมกับเพื่อน มั่วสุม เล่นการพนัน ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ และอื่นๆ 7) ปัญหาอาชญากรรม มีการทะเลาะวิวาท ทะเลาะวิวาท ลักขโมย ชิงทรัพย์ ถึงขั้นข่มขืน 8) ปัญหาครอบครัว พบว่า ครอบครัวไม่มีเวลาดูแลบุตร ครอบครัวเปราะบาง แตกแยก ขาดความอบอุ่น และ 9) ปัญหาการค้ำนุชย์ แรงงานเด็ก การค้าประเวณีและอื่นๆ (ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษาเพื่อเด็กและผู้มีความต้องการพิเศษ, 2564) ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของประชากรไทยในอนาคต

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่นักเรียนมีความสนิทสนมกันมากที่สุด รองลงมาคือครอบครัว พ่อแม่ยอมรับและคาดหวังในความรู้ การสอนเอาใจใส่เอาใจใส่ สถานศึกษาต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ปลอดภัยให้แก่แก่นักเรียน การจัดการเรียนการสอนต้องครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งการสอนทักษะชีวิตที่จำเป็นต่อการมีชีวิตที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี ฉลาด รอบรู้ มีคุณธรรม และมีศักยภาพในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ กล่าวคือ พัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข และพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้พร้อมโดยองค์รวมโดยยกระดับคุณภาพชีวิตของนักเรียนและแก้ไขวิกฤติสังคม สถานศึกษา ต้องจัดระบบงาน กิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมรับผิดชอบต่อสังคมและความปลอดภัยของนักเรียน ใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โดยดำเนินการตามกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน คือ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คัดกรอง ส่งเสริมนักเรียน ป้องกันและแก้ไขปัญหาและส่งต่อใช้ในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม นักเรียนต้องได้รับการดูแล ป้องกัน ป้องกัน และดูแลโดยผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต การสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนเป็นบทบาทที่สำคัญที่สุดที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ ซึ่งต้องจัดให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญที่สุดในการปกป้องนักเรียน สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่ใกล้ชิดกับนักเรียน ดังนั้นการสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนจึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่นักเรียนอย่างแท้จริง สถานศึกษาต้องส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนเติบโตเต็มตามศักยภาพ ด้วยการสร้างความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียน ตลอดจนปกป้อง ค้ำครอง และช่วยเหลือนักเรียนจากการถูกร้ายทางร่างกายและจิตใจต่างๆ การ

สร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของพวกเขา สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขอันจะนำไปสู่การพัฒนาชีวิตที่ดีและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

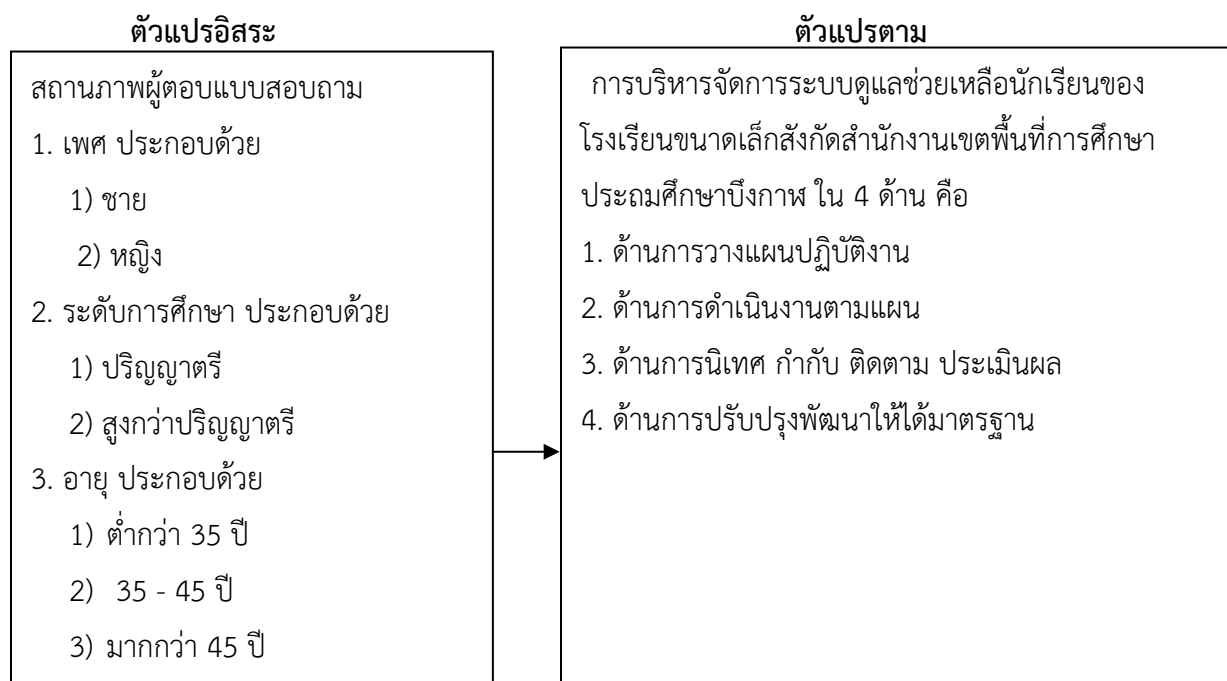
จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นสถานศึกษาต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและนโยบายของสำนักงาน ก.พ.ร. คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุนและส่งเสริมศักยภาพนักเรียนซึ่งเน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไข ปัญหา และคุ้มครองสิทธิเด็กโดยให้สถานศึกษาดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามบริบทของสถานศึกษาดังกล่าวข้างต้นมีสถานศึกษาบางแห่งที่ดำเนินการได้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาและได้แก้ไข ปัญหาตามนโยบายดังกล่าว และมีสถานศึกษาหลายแห่งแต่ยังไม่บรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จตามนโยบายของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบึงกาฬ โดยเฉพาะ โรงเรียนขนาดเล็กซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มีบริบทเฉพาะของสถานที่ จำเป็นต้องจัดการศึกษาให้กับเยาวชนของชาติให้สอดคล้องและสอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายดังกล่าวด้วย ซึ่งบริบท ของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านส่วนใหญ่ อาชีพทำนา ทำสวน รับจ้างและค้าขายผลิตผลทางการเกษตร จากการสำรวจนักเรียนโดยทั่วไปพบว่ามีปัญหา หลายประการ เช่น ปัญหาครอบครัว พ่อแม่หย่าร้าง แยกทางกัน ปัญหาเศรษฐกิจ พ่อแม่อยู่ต่างจังหวัด นักเรียน ต้องอาศัยอยู่ด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบโรงเรียนขนาดเล็กใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อใช้ ผลการศึกษาเป็นข้อมูลประกอบ พัฒนาและ ปรับปรุงการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสม ป้องกันปัญหา ลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับ นักเรียนและเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอายุ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ, 2564) ใน 4 ขั้นตอน ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: ประชากร ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 690 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 247 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย (1) ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และอายุ และ (2) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล: ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ (1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา และอายุ ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ (2) วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) (3) วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา โดยใช้ t - test (Independent Samples) และอายุ โดยใช้ F-test (One Way ANOVA) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา และอายุ ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอายุ

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	113	45.70
หญิง	134	54.30
2. ระดับการศึกษา		

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ปริญญาตรี	129	52.20
สูงกว่าปริญญาตรี	118	47.80
3. อายุ		
ต่ำกว่า 35 ปี	96	38.90
35 – 45 ปี	84	34.00
มากกว่า 45 ปี	67	27.10
รวม	247	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 และเป็นเพศหญิง มีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 54.30 โดยมีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 47.80 มีอายุต่ำกว่า 35 ปี เป็นจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 38.90 มีอายุระหว่าง 35 – 45 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 และมีอายุมากกว่า 45 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬโดยรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนขนาดเล็ก	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน	4.28	0.53	มาก	1
ด้านการดำเนินงานตามแผน	4.24	0.50	มาก	2
ด้านการปรับปรุงพัฒนาให้ได้มาตรฐาน	4.09	0.35	มาก	3
ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	4.06	0.43	มาก	4
โดยรวม	4.17	0.35	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D.= 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.28$, S.D.= 0.53) ด้านการดำเนินงานตามแผน ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.50) ด้านการปรับปรุงพัฒนาให้ได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 4.09$, S.D.= 0.35) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ($\bar{X} = 4.06$, S.D.= 0.43)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอายุ

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามเพศ

การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ของโรงเรียนขนาดเล็ก	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	N=113		N=134			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน	4.31	0.52	4.26	0.53	0.744	0.457
ด้านการดำเนินงานตามแผน	4.25	0.48	4.22	0.51	0.499	0.618
ด้านการปรับปรุงพัฒนาให้ได้มาตรฐาน	4.08	0.33	4.10	0.36	-0.494	0.622
ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	4.04	0.42	4.08	0.44	-0.737	0.462
โดยรวม	4.17	0.34	4.17	0.36	0.109	0.913

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามเพศ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวม ของเพศชาย ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.34) มีค่าเท่ากับ เพศหญิง ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.36) และการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig.
	N=129		N=118			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน	4.31	0.53	4.25	0.53	1.003	0.317
ด้านการดำเนินงานตามแผน	4.27	0.49	4.21	0.51	0.930	0.353
ด้านการปรับปรุงพัฒนาให้ได้มาตรฐาน	4.11	0.36	4.07	0.33	0.918	0.359
ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	4.03	0.42	4.10	0.44	-1.390	0.166
โดยรวม	4.18	0.35	4.16	0.36	0.506	0.613

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามระดับการศึกษา ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวม ของระดับการศึกษาปริญญาดรี ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.35) มีค่าสูงกว่าระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาดรี ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.36) และการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	5.575	2	2.787	10.848*	0.000
	ภายในกลุ่ม	62.7	244	0.257		
	รวม	68.275	246			
ด้านการดำเนินงานตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	8.065	2	4.033	18.563*	0.000
	ภายในกลุ่ม	53.009	244	0.217		
	รวม	61.075	246			
ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	5.542	2	2.771	16.875*	0.000
	ภายในกลุ่ม	40.065	244	0.164		

[519]

Citation:

ศิววุฒิ แพงสวัสดิ์. (2566). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 511-522.

Pangsawat, S., (2023). Management of the Student Support System of a Small School under the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office.

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 511-522; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.87>

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
	รวม	45.606	246			
ด้านการปรับปรุงพัฒนาให้ได้มาตรฐาน	ระหว่างกลุ่ม	0.175	2	0.088	0.727	0.484
	ภายในกลุ่ม	29.42	244	0.121		
	รวม	29.595	246			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.604	2	1.802	16.524*	0.000
	ภายในกลุ่ม	26.61	244	0.109		
	รวม	30.214	246			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกัน ในด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการปรับปรุงพัฒนาให้ได้มาตรฐาน ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล อาจเพราะ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบที่มีแนวทางให้ดำเนินการตามระบบและโรงเรียนขนาดเล็กเป็นโรงเรียนที่ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2565) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนธัญบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเพราะ การบริหารจัดการตามระบบ ทำให้การดำเนินการของครูเป็นไปอย่างมีขั้นตอน สามารถปฏิบัติได้ สอดคล้องกับ ศิवा ขุนชำนาญ (2564) ได้ศึกษา การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

[520]

Citation:

ศิวาภูมิ แพงสวัสดิ์. (2566). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (2), 511-522.

Pangsawat, S., (2023). Management of the Student Support System of a Small School under the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office.

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (2), 511-522; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.87>

ประณศศึกษาสงขลา เขต 1 ผลปรากฏว่า (1) การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การป้องกัน และแก้ไขปัญหา การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน การคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ (2) การเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเพราะ การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนไม่มากทำให้ครูผู้ปฏิบัติงาน สามารถดำเนินงานได้ตามขั้นตอนได้ง่าย ต่างกับ ณัชภัฏ แสนณรงค์ (2565) ได้ศึกษา การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพระธาตุอุ้มงู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพระธาตุอุ้มงู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

4. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกัน ในด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล อาจเพราะการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องรายงานผ่านระบบออนไลน์และมีการดำเนินงานในหลายขั้นตอนที่อาศัยเทคโนโลยีทำให้ ช่วงวัยของผู้ปฏิบัติงานส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ต่างกับ ณัชภัฏ แสนณรงค์ (2565) ได้ศึกษา การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพระธาตุอุ้มงู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพระธาตุอุ้มงู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ในแต่ละด้านปรากฏว่าการคัดกรองและการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพบว่าการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการปรับปรุงพัฒนาให้ได้มาตรฐาน ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้: ผู้บริหารควรจัดกิจกรรม หรือครูที่คอยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนในด้านการเรียน ความประพฤติและส่งเสริมในด้านสุขภาพ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารควรดำเนินการการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแผนงานที่ตั้งไว้สม่ำเสมอและควรทำการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลมาพัฒนางานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป: ควรศึกษาการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และ ควรศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขนาดอื่น

เอกสารอ้างอิง

- ณัชฎา แสงณรงค์. (2565). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มพระธาตุอุโมงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. *วารสารการบริหารการศึกษา มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 2 (1), 1-12.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2565). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. *วารสารมหาจุฬานาครธรรม์*, 9 (3), 221 – 239.
- ศิวา ขุนชำนาญ. (2564). การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 . *การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12*. สงขลา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ศุภณีย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษาเพื่อเด็กและผู้มีความต้องการพิเศษ. (2564). *สิทธิเด็กและการวางแผนท้องถิ่นเพื่อเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. (2564). *คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา*. บึงกาฬ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับพัฒนา พ.ศ.2563)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30 (3), 607-610.